

DESEŇÁČEK

ZPRAVODAJ OBCE DESNÉ

ČÍSLO 77 • ROČNÍK 20 • 1/2021

Tradice divadla v Desné

Divadlo má v naší vesnici dlouholetou tradici. Spolková činnost se stávala i v Desné živou součástí každodenního života. V nadšení založený Sokol se roku 1923 rozešel a v téže roce skončila svou činnost před válkou také čilá místní pobočka Národní jednoty severočeské. Spolek divadelních ochotníků pro Desnou, Poříčí a Mladočov měl po celá léta minulého století kolem 50 činných členů a činovníků, většinou z Desné. Byl založen v roce 1885. Hrál zpočátku v hostinci Pod hájem a později i v hostinci u Lipavských čp. 77, kde bylo na sále jeviště s oponou (viz foto). V předválečných letech se nacvičila a hrála ročně dvě až tři divadelní představení. V období druhé světové války prožívali občané smutné období plné strachu a stresu. Všechny taneční zábavy byly zakázány. Povoleny byly pouze koncerty a divadelní představení, ale muselo být povolení a schválení příslušným úřadem (cenzurou).

Velmi dobrá spolupráce byla i s ochotníky z Horního Újezdu a to hlavně při oslavách 250. výročí Selských bouří na Litomyšlsku v roce 1930 sehráním představení Lukáš Pakosta. Též podobné představení v roce 1948 při odhalení pamětní desky Lukáši Pakostovi na Boštíkově (Ležákově) mlýně, kde žil. Asi jedno z posledních vystoupení desenských ochotníků bylo v roce 1949, předvedením hry Národ pod křížem. Často hostovali i v okolních vesnicích.

V přírodním areálu na louce za Strítěským mlýnem čp. 62, kde dnes jsou domky čp. 96 a 112 se hrálo v roce 1952 divadlo Pasekáři. Hostovali zde ochotníci z Javorníčku u Nových Hradů. Bylo pěkné počasí a hojná návštěva. V Desné se také při příležitosti Dnu matek, vánočních svátků i jiných příležitostech hrála dětská představení Ječmínek král polí, Sůl nad zlato, Hastrman a jiné. Později místní řídící učitel pan Václav Vostrčil sepsal a představil též několik her pro maňáskové divadlo, většinou s protipožární tematikou.

V dalších letech poklesl zájem o tuto činnost. Nahrazovalo ji kino v Dolním Újezdě, Budislavi a i na Horním Újezdě v sále hostince u Drábků (Křemenáků). Ale hlavně začalo televizní vysílání, zpočátku černobílé a s jedním programem. Na Desné měl asi první televizi v roce 1953 pan Nádvorník František č. 11. Obrazovka velikosti větší pohlednice. Ten rok se hrálo mistrovství světa v hokeji a byl o to mimořádný zájem.

Na závěr bych chtěl připomenout setkání rodáků v roce 2012, kdy nás mile překvapil Divadelní spolek z Desné „Na poslední chvíli“ a tím nám oživil vzpomínky na tradici ochotnického divadla v Desné. Kéž by se to někdy mohlo zopakovat.

Oldřich Kladivo

Usnesení Zastupitelstva obce Desná ze dne 16. 12. 2020

Zastupitelstvo obce Desná mimo jiné projednalo a schválilo:

- pravidla rozpočtového provizoria na rok 2021
- rozpočtové opatření č. 6/2020
- uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí neinvestiční dotace z rozpočtu obce Poříčí za účelem dovážení dětí z Poříčí do Mateřské školy v Desné
- dodatek č. 2 ke smlouvě o zajištění, svozu, třídění, recyklaci a odstranění komunálního odpadu
- doplnění místního Programu obnovy venkova
- dodatky ke smlouvám o nájmu v bytech nad MŠ se stávajícími nájemníky
- podání žádosti o dotaci na akci „Obnova aleje a remízku v k. ú. Desná u Litomyšle“

Usnesení Zastupitelstva obce Desná ze dne 10. 2. 2021

Zastupitelstvo obce Desná mimo jiné projednalo a schválilo:

- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene pro akci „Desná č.p. 124 – kNN“
- převedení výsledku hospodaření příspěvkové organizace Mateřská škola Desná za rok 2020 ve výši 20 984,84 Kč do rezervního fondu

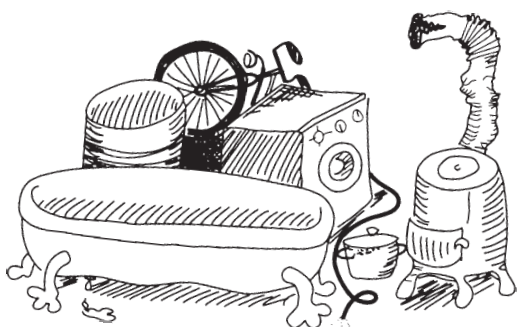
Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu

Jarní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu se uskuteční

ve čtvrtek 29. dubna 2021

dle tohoto časového rozpisu:

- **stanoviště č. 1** – za mostem v Cikově
16:00 – 16:10 hodin
- **stanoviště č. 2** – u kaštanu u Jebouskových
16:10 – 16:20 hodin
- **stanoviště č. 3** – za mostem u Černého mlýna
16:20 – 16:30 hodin
- **stanoviště č. 4** – mezi zast. U Zavoralů a Renzovými
16:30 – 16:40 hodin
- **stanoviště č. 5** – u kříže
16:40 – 16:50 hodin
- **stanoviště č. 6** – točna
16:50 – 17:00 hodin

Jubilea

V tomto čtvrtletí oslavili:

Hana Lipavská	50 let
Lubomír Lipavský	55 let
Ivana Lasotová	55 let
Petr Čermák	60 let
Věra Chaunová	70 let
Pavel Bartoň	70 let
Jaroslava Drábková	75 let
Jan Rožek	75 let
Marie Benešová	81 let
Josef Renza	81 let
Jan Rubek	82 let
Vlastimil Stříteský	84 let

*Všem oslavencům
přejeme do dalších let
mnoho zdraví a dobrou
životní pohodu.*

Narození

Sofie Malochová
Jakub Rambousek
Vojtěch Šimek
Anna Renzová

Informace

Omlouváme se všem nově narozeným Deseňákům ročníku 2020, že neproběhne jejich přivítání do našeho společenství. Důvody jsou zřejmé z vládních nařízení, bohužel bez vyhlídky na brzké ukončení a návratu k životu před covidem. Přejeme, nejen nejmenším, život plný lásky, zdraví a spolupráce s okolím.

Obec Desná

Upozornění

Upozorňujeme občany, kteří ještě nezaplatili poplatek za svoz komunálního odpadu za rok 2021 (660,- Kč za osobu/rok) a poplatek ze psa, aby tak co nejdříve učinili. Poplatek ze psa musí být uhrazen do 31. 3. 2021 a poplatek za svoz komunálního odpadu musí být uhrazen do 30. 4. 2021.

Poplatky můžete uhradit bezhotovostně na účet obce č. 1283416309/0800, variabilní symbol = číslo popisné nebo v hotovosti v kanceláři obecního úřadu.

Pohyb obyvatel

Pohyb obyvatel v obci Desná v roce v roce 2020

- přihlášení k trvalému pobytu	9 občanů
- odhlášení z trvalého pobytu	6 občanů
- narození	6 občanů
- úmrtí	1 občan

K 1. 1. 2021 je v obci Desná přihlášeno k trvalému pobytu 364 obyvatel.

Vážení spoluobčané,

poslanecká sněmovna schválila v prosinci 2020 zákon o odpadech č. 541/2020 Sb., který je účinný od 1. 1. 2021 a všichni jsou povinni se jím řídit.

Schválení této novely má mimo jiné zásadní dopad na způsob nakládání s odpady a tím i na zvýšení finančních nákladů na jejich likvidaci. Zejména je nutné sledovat a co nejpřesněji vykazovat produkci komunálních odpadů z jednotlivých obcí, jelikož produkce komunálních odpadů přímo ovlivňuje finanční dopad na obec a tím i na konečné poplatníky.

Komunálním odpadem se rozumí veškerý odpad, který se uloží do popelnic a následně vyveze na skládku bez dalšího zpracování. Do komunálního odpadu se nepočítá tříděný odpad, který ukládáte do kontejnerů umístěných po obci.

Cena uložení na skládku na jednoho poplatníka trvale žijícího v obci za jednu tunu:

v roce 2021	do 200 kg	500,-Kč	201 kg a více	800,-Kč
v roce 2022	do 190 kg	500,-Kč	190 kg a více	900,-Kč
v roce 2023	do 180 kg	500,-Kč	180 kg a více	1000,-Kč
v roce 2024	do 170 kg	500,-Kč	170 kg a více	1250,-Kč
v roce 2025	do 160 kg	500,-Kč	160 kg a více	1500,-Kč
v roce 2026	do 150 kg	600,-Kč	150 kg a více	1600,-Kč
v roce 2027	do 140 kg	600,-Kč	140 kg a více	1700,-Kč
v roce 2028	do 130 kg	700,-Kč	130 kg a více	1800,-Kč
v roce 2029	do 120 kg	700,-Kč	120 kg a více	1850,-Kč

atd....
Takto je to zatím nastavené z pohledu státu a takto nám to stát hodil na krk, ať se s tím popereme, jak chceme.

Z důvodů shora uvedených dopadů novely zákona

o odpadech se zástupci obcí, jež jsou obsluhováni Technickými službami Hlinsko s.r.o., dohodli na dalším společném postupu, kterým je zavedení komplexního řešení svozu odpadů, tzv. chytrý systém svozu odpadů. Jedná se o zavedení evidenčního systému odpadových nádob v jednotlivých obcích.

Když to zkrátím, majitelé popelnic si do konce března označí číslem popisným, dobře viditelným a čitelným, nádobu(y), které chtějí, aby byly vyváženy. Následně budou tyto nádoby vybaveny čipy - to zajistí obec, a dále budou pasportizovány - zajistí TS Hlinsko. O krocích ze strany obce a TS Hlinsko budete včas a s dostatečným předstihem informováni.

A ještě jsem zapomněl - do komunálního odpadu se též počítá velkoobjemový odpad - jeho svoz probíhá dvakrát ročně. A pro informaci - za loňský rok vyšlo množství komunálního odpadu cca 180 kg na jednoho občana. Jak jste si jistě všimli, poplatek za odpad zůstal letos stejný jako loni, jelikož změna přišla dlouho a případný rozdíl doplatí obec. Až budeme mít ke konci roku 2021 přesnější čísla, tak budeme muset vydat novou obecně závaznou vyhlášku a s ní pravděpodobně i vyšší poplatek za odpad. Kolik, to se uvidí až ke konci roku 2021. Zatím se bude hmotnost vyvezeného odpadu vypočítávat dle objemu popelnic aktuálně svezenech v den svozu, proto čipy. Vývoj systému však směřuje k vážení každé popelnice zvlášť, přímo při výsypu. Tento systém, asi nejspravedlivější a hlavně průkazný, zatím není možný z finančních důvodů. Partnerem svozové společnosti bude stále obec. V případě dotazů mne navštivte na OU Desná v úředních hodinách.

Jaroslav Kladiovo

Obecní úřad v Desné a redakce Deseňáčku
vám všem přejí požehnané
svátky velikonoční, dny plné sluníčka
a mnoho radosti z rozkvétání přírody.
S příchodem jara načerpejte dostatek
potřebné energie a sil.

Výzva

Rádi píšete a zajímá Vás dění v naší obci? Chtěli byste nějak přispět k obohacení stránek v obecních novinách Deseňáček? Byli byste ochotni vytvořit nějaký zajímavý příspěvek a případně psát do Deseňáčku pravidelně? Pokud ano, budeme velmi rádi, když se ozvete na telefonní číslo 732 811 908.

Děkujeme za Váš čas a těšíme se na spolupráci.

Jiří Kvapil

Nová koncepce ZŠ a MŠ Budislav

V polovině března si ZŠ a MŠ Budislav připomíná zveřejnění svojí nové koncepce výuky. Výhody školy je možno shrnout do šesti pilířů: malotřídka, rodinné prostředí, ze školky do školy, řemesla zblízka, důraz na angličtinu a výuka venku.

V malotřídce mohou pomáhat starší žáci mladším a mladší se zase učí od starších přirozenou cestou. Menší počet žáků ve třídě dává prostor na osobní přístup pedagogů. Nárokům učiva porozumí lépe i méně nadané děti. Naopak dětem nadaným a přemýšlivým je umožněno vzdělávat se individuálním tempem a učivo probrat více do hloubky. Děti ze školky chodí se školáky do stejné budovy, kde mají společné prostory šatny a jídelny. Přirozeně a bez stresů přecházejí do první třídy. Žáci navštěvují dílny místních řemeslníků, věnují se praktickým činnostem. Výuka angličtiny je ve školce i ve škole nabízena i mimo hodiny angličtiny. Objekt školy obsahuje vlastní zahradu a dvorek, kde žáci tráví přestávky. Součástí vyučování je projektová výuka v přírodě, školka má denně program venku. Žáci z malotřídek (první až pátá třída) mají navíc prezenční výuku i v době velkých omezení. Navštivte naši školku a školu na:

www.zsmsbudislav.cz

Pavel Pešata

Regionální muzeum vesnice v Dolním Újezdě

Vážení návštěvníci Regionálního muzea vesnice v Dolním Újezdě,
muzea, galerie a ostatní památky zůstávají nařízení vlády i nadále **UZAVŘENÁ**,
vypadá to, že ještě nějakou dobu zůstanou.

Uzavření muzea jsme využili na stavební úpravy, opravy expozitů apod.

Na našich webových stránkách naleznete články, foto z proběhlých výstav
a přednášek, stránky jsme doplnili o sekci **Z historie obce Dolní Újezd**,
kterou průběžně doplňujeme. Dokončujeme sekci Představení obcí Mikroregionu

Litomyšlsko - Desinka.

Dále si na stránkách můžete přečíst Zprávu o činnosti klubu za rok 2020.

Web <https://www.muzeum-dolniujezd.cz>

nebo

Facebook <https://www.facebook.com/muzeumDU>

webový portál DO MUzea <https://www.do-muzea.cz>

Výbor klubu

BEZPEČNĚ, ONLINE, RAZ DVA. SČÍTÁNÍ ZAČÍNÁ 27. BŘEZNA 2021.

Průběh sčítání

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021 má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.scitani.cz nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost od 17. 4. do 11. 5. 2021 vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.

Vzhledem k současné epidemické situaci přípravy ČSÚ v součinnosti s Českou poštou a hlavní hygieničkou České republiky distribuci a sběr listinných formulářů, při kterých dají k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem. Distribuce formulářů do domácností bude probíhat podobně, jako nyní probíhá doručování doporučených poštovních zásilek, při dodržování přísných hygienických pravidel (ochranné pomůcky, dezinfekce, fyzický kontakt primárně venku, minimalizace doby kontaktu). Z tohoto důvodu nebudou sčítací komisaři pomáhat s vyplňováním formulářů. V případě potřeby se však můžete obrátit na infolinku **840 30 40 50**. Vyplněné formuláře bude možné odeslat v předtištěné obálce prostřednictvím schráněk České pošty nebo odevzdat na cca 800 kontaktních místech České pošty (vybrané pobočky). Odeslání bude zdarma. Kontaktní místa budou provozována za zvýšených hygienických požadavků.

Koho se sčítání týká

Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt

nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti a podobně provádí sečení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná. Sčítání se týká i cizinců přítomných v ČR v rozhodný okamžik, s výjimkou diplomatů nebo cizinců s krátkodobým pobytem do 90 dnů.

Kontaktní místa

Kontaktní místa Sčítání 2021 najdete na vybraných pobočkách České pošty a všech krajských správách Českého statistického úřadu. Poskytují široké veřejnosti informace o sčítání a jsou také místy, na kterých lze získat nebo odevzdat listinné formuláře.

Ochrana dat

Bezpečnost dat sčítání je zásadní. Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány v souladu s příslušnými právními předpisy a používány jsou maximálně zabezpečené informační systémy.

Přínos sčítání

Výsledky jsou široce využitelné například při přípravě programů bydlení, rozvoji infrastruktury nebo plánování lepší dostupnosti služeb. Informace zjištěné během sčítání ovlivňují činnost veřejné správy, podnikatelské záměry i směrovaný výzkumných či vědeckých pracovišť a v konečném důsledku ovlivňují život každého z nás.

Podrobnější informace naleznete na webu www.scitani.cz.

I na začátku nového kalendářního roku pokračovaly u nás ve školce, stejně jako všude jinde, zprísněné epidemiologické podmínky pro naši práci. Dodržování přísných hygienických pravidel se stalo běžnou realitou. Ale dětský svět se nezměnil. I my jsme rády za každý běžný den, který si můžeme s dětmi ve školce užít.

Lednové i únorové počasí nám přineslo bohatou sněhovou nadílku. To je to nejlepší pro zimní radovánky jako je lopatování, stavění sněhuláků, pozorování sněhových vloček a zdolávání závějí. To všechno jsme si parádně užívali. Dokonce jsme na jedné z procházek potkali „živého sněhuláka“ a děti mu vybraly jméno „VLOČKA“.

V únoru za námi přijelo naše oblíbené divadlo JOJO s veselou pohádkou Perníková chaloupka. Představení se může konat pouze tehdy, pokud jsou dodržena všechna epidemiologická pravidla. Takže paní herečky měly negativní test a dodržovaly bezpečný odstup od dětí :-))

Na 24. únor jsme se moc těšili. Ve školce byl totiž karneval. Herna se zaplnila spoustou veselých dětských masek. Po svačince na děti čekalo šest stanovišť s úkoly (překážková dráha, házení míčků, poznávání předmětů podle hmatu...). Pak následovalo tancování s nafukovacími balonky, focení a sladká tečka v podobě banánových jednodubek v čokoládě. Za všechny splněné úkoly obdržely děti dáreček s překvapením i sladkostmi. Tento den si děti opravdu užily a nám byl velkou odměnou pohled na rozzářené oči a šibalské úsměvy.

Začátkem března došlo opět k uzavření všech mateřských škol v celé republice z důvodu zhoršení epidemiologické situace ve výskytu COVID-19.

Těšili jsme se na narozeninový dort pro děti narozené v lednu, únoru a březnu. Nevadí, však až se opět sejdeme, určitě to s dětmi oslavíme a dort bude!!!

Děti v povinném vzdělávání (předškoláci) musí povinně plnit distanční vzdělávání. Tyto děti mají od paních učitelek (Simči a Kristýnky) připravené různé úkoly na webových stránkách školy, ze kterých jim je rodiče vytisknou. Děkujeme rodičům za spolupráci, dětem za pilnou a pečlivou domácí práci a za krásné fotky, které nám posíláte zpět a my je pak můžeme vyvěsit na webové stránky školy (www.skolka.obecdesna.cz).

Třídy ve školce jsou nyní prázdné, tiché a tak nějak posmutnělé. Chystáme jarní a velikonoční výzdobu oken, uklízíme, třídíme hry, hračky, pomůcky a výtvarné potřeby. Děláme zkrátka to, co je potřeba a v běžném

provozu na to není čas. Už nám ale chybí dětské hlásky a veselý smích.

Těšíme se, až se školka opět zaplní dětičkami a my budeme moci prožít takový ten „běžný školkový den“.

**Přejeme Vám do nastávajících jarních dnů
hodně zdraví, sil a optimismu.
Prožijte příjemné velikonoční svátky
v kruhu svých blízkých a brzy (snad už
v lepších časech) na viděnou
či popovídanou.**

Text: Dagmar Sedláčková, Anna Veselíková, foto: Simona Peřtová, Kristýna Jirečková - učitelky z MŠ Desná

ZÁPIS DĚTÍ

DO MATEŘSKÉ ŠKOLY DESNÁ PRO ŠKOLNÍ ROK 2021/2022

se uskuteční distanční formou ve dnech od 3. května do 14. května 2021

Rodiče, kteří mají zájem přihlásit dítě do naší mateřské školy, si vytisknou dokumenty potřebné k zápisu. Najdete je na webových stránkách Mateřské školy Desná, okres Svitavy – www.skolka.obecdesna.cz

Vyplněné a podepsané dokumenty společně s kopií rodného listu dítěte doručte od 3. 5. 2021 do 14. 5. 2021 následujícími způsoby:

- do datové schránky školy: y3wkqit
- e-mailem (dokument musí být podepsán elektronickým podpisem)
- poštou na adresu školy:
Mateřská škola Desná, okres Svitavy, Desná 124, 570 01 Litomyšl
- osobní podání dne 12. 5. 2021 od 8.00 do 12.00 (v případě osobního podání žádosti zákonným zástupcem dítěte je nezbytné předem si domluvit termín na tel.: 721 245 807)

Po zpracování přihlášek Vás budeme kontaktovat (telefon+e-mail) a přidělíme Vám registrační číslo. Seznam přijatých i nepřijatých dětí dle reg. čísel bude zveřejněn nejpozději 1. 6. 2021 na webových stránkách naší mateřské školy.

**MATEŘSKÁ ŠKOLA
DESNÁ**

Mateřská škola Desná, okres Svitavy
Desná 124, 570 01 Litomyšl
IČO: 75016010
Tel: 461 631 359
Mobil: 739 049 534
ID datové schránky: y3wkqit
E-mail: ms.desna@centrum.cz

Tříkrálová sbírka - „online koleda“

Letošní Tříkrálová sbírka proběhla už po jednadvacáté. Bohužel kvůli pandemii se nemohla uskutečnit tradičním způsobem, ale ve dnech od 4. do 24. ledna 2021 byla možnost přispívat do pokladniček umístěných v našich spádových obcích.

Jestli nás rok 2021 hned něčím překvapil, tak úctyhodným výsledkem sbírky, a to 223.432,- Kč.

Přehled výtěžku pokladniček umístěných po obcích:

Budislav	9.755 Kč
Desná	17.541 Kč
Dolní Újezd	98.738 Kč
Horní Újezd	15.434 Kč
Osík	29.926 Kč
Poříčí	42.719 Kč
Vidlatá Seč	9.319 Kč

Další možností bylo přispívání do „online“ kasičky, ke dni 25. 1. 2021 činil štědrý příspěvek 45.500 Kč.

Kdo by chtěl ještě naši charitu podpořit, má možnost až do 30. dubna 2021 ještě tak učinit, a to zasláním částky na účet č. 66008822/0800 u České spořitelny, zadejte prosím variabilní symbol 77705002 pro FCH Dolní Újezd.

Z vybraných peněz bychom chtěli pořídit nový automobil pro pečovatelky, které se dopravují za uživateli po všech našich spádových obcích. Více informací na našich webových a facebookových stránkách.

Tříkrálovou sbírkou se tak každému z nás otevírá možnost podílet se na pomoci lidem, kteří ji potřebují a udělat tak dobrý skutek.

Chceme touto cestou moc poděkovat, že jste nás i v této nelehké době tak štědře podpořili a děkujeme těm, kteří nám pomohli tento netradiční způsob Tříkrálové sbírky uskutečnit.

Věřte, že si Vaši podpory, ať už má formu jakoukoli, velice vážíme. Doufáme také, že jste si z různých míst našich obcí odnesli malý „dáreček“ a požehnali si Vaše domovy.

Ještě jednou DĚKUJEME a doufáme, že příští 22. ročník sbírky se již ponese v tradičním duchu.

Farní charita Dolní Újezd

Zima v TJ Horní Újezd

Hodně vody proteklo Desinkou od našeho posledního setkání na hřišti a je třeba konstatovat, že se od té doby moc nezměnilo. Virus nám nedal šanci uspořádat Štěpánskou zábavu, Kranklův memoriál ve stolním tenise, dětský karneval a zatím ani valnou hromadu našeho spolku. Nejinak je na tom fotbalová činnost.

Soutěžní ročník 2020/2021 je od 12. října nadále přerušován. Plán na jarní restart soutěží byl připraven, ale už teď je jasné, že zbytečně. Jen pro zajímavost – muži měli začínat v neděli 14. března doma s Dlouhou Loučkou, dorostenci a žáci v dubnu. Turnaje přípravek zatím nemá cenu řešit.

Dle Soutěžního řádu musí nejprve dojít k dohrání odložených utkání z podzimní části, teprve poté mohou soutěže pokračovat odvetami. Dohrána musí být alespoň polovina všech zápasů v soutěži, aby mohl být soutěžní ročník 2020/2021 uzavřen.

V současnosti stále není povolena tréninková činnost ani přípravné zápasy, natož soutěžní utkání. Vzhledem k epidemiologické situaci je znovuzahájení soutěží ve hvězdách. Fotbalová asociace sice opětovně vyzývá všechny zainteresované složky k povolení tréninků amatérských sportovců, ale současná situace nepřináší pozitivní výhled do následujících dnů.

Čísla šíření covidu jsou teď opravdu značně depresivní, a proto je třeba pochopit, že se do experimentů s povolením tréninků sportovních skupin nikomu nechce. Stačí se jen podívat na těžko uvěřitelný příběh návratu dětí do škol. Vzhledem k zoufalému tempu očkování tady s námi virus ještě chvíli určitě bude, a proto je nutné hledat způsoby, jak se z toho všeho nezbláznit. Jedním z nich třeba bylo týdenní kluziště na našem víceúčelovém hřišti.

I tak jsem přesvědčen, že společně toto těžké období překonáme. Pomyslné světlo na konci tunelu určitě je, jenom k němu jdeme delší a horší cestou.

(pozn. autora – text je aktuální k 16. 3. 2021)

Mgr. Zdeněk Beneš

Voda je velmi důležitá pro život. Potřebují ji lidé, zvířata i rostliny. Je ji potřeba k pití, vaření, mytí i praní, k zalévání zahrádky a téměř ve všech oborech lidské činnosti. Voda je nejcennější a současně nejobyčejnější věc, co na Zemi máme. Člověk bez vody přežije jen několik dnů. Aniž si to uvědomujeme dostatek vody, nebyl vždy samozřejmostí. Dnes stačí otočit kohoutkem a voda teče, v případě potřeby i teplá. Nebylo tomu tak vždy a nemusí tomu tak být vždy ani v budoucnosti.

Hlavním problémem naší obce Desná byl odedávna nedostatek vody. V údolí naopak mají někdy při déle trvajících deštích problém s rozvodněním řeky. Na Desné není studní, krom dvou u hostince „Pod hájem“. Jedna před okny hostince soukromá a v místě dnešní autobusové zastávky byla studna obecní, která však byla velmi často bez vody. Proto se voda musela dovážet z Cikova od Ležákova mlýna. Pro zachycení dešťové vody se zřizovaly vodárny neb nadzemní rezerváty. Vody bylo potřeba pro napájení hospodářských zvířat a i jiné potřeby v domácnosti a hospodářství. Nedostatek vody se projevoval zvláště v zimním období. Velkým problémem byl nedostatek vody i při vzniku požáru. Hospodáři při dlouhotrvajícím suchu museli vodu dovážet jak z Desné, tak i z Mladočova a někteří i z Dolního Újezdu, protože ostatní studny byly již bez vody. V Cikově se zajíždělo s potahy do rybníčku u sochy Panny Marie a z pískovcové zábřeže se nálevkou nalévala voda do lejt (beček) na vozech neb kolesách. V době zimní i na saních. Někteří hospodáři měli na postrojích koní zavěšeny rolničky (zvonky), což navozovalo nostalgii Vánoc a kouzelné zimy, tak jak ji maloval Josef Lada. Za starších dob, kdy ještě nebylo vodáren, se smáli šťastnější sousedé z okolních obcí, kde vodu měli, že každé dítě narozené na Desné dostane do vínku při křtu nůsky na nošení vody (což je dřevěný přípravek na ramena na nošení dvou konví).

Již před I. světovou válkou se rozhodli sousedé odstranit věčné nesnáze s vodou. Spolu se starostou obce panem Františkem Flídrem čp. 91 zažádali o zřízení vodovodu. Zadali továrně na vodovody a pumpy v Hranicích na Moravě vyhloubení studny v rokli za hostincem „Pod hájem“ v Dvořákově háji. Ale sonda ani v sedmdesátimetrové hloubce na vydatnější vodu nenarazila. Bylo po naději. Výlohy s nákladným a neúspěšným pokusem zůstaly na tehdejšímu starostovi. V říjnu roku 1914 se provádějící firma domáhala soudně od obce zaplacení dluhu. Starosta málem přišel o statek. Válka mu trochu pomohla. Prodal draho koně a znehodnocenými penězi dluh splatil. Ostatní členové Vodního spolku se způsobem více méně nečestným (byli mezi nimi i zámožní) z podniku včas vymanili a jemu jako starostovi, který vše podepisoval a řídil, zůstaly všechny poplatky.

Jaké katastrofální důsledky měl nedostatek vody, ukázal den 2. září 1911. Vypukl požár v Desné, lidé byli na polích a brzy bylo vše v plamenech. Hasičský sbor v obci ještě nebyl, ale sjelo se 17 sborů z blízkého i vzdáleného okolí. Voda se ručními vahadlovými stříkačkami dopravovala k ohni do příkrého kopce natříkrát od Chadimova

mlýna. Ale vše marné. Dlouhé sucho a vítr vykonaly své. Živlu padly za obět 3 usedlosti a 6 stodol krytých došky a plných nové úrody. Bylo totiž právě po žních.

V březnu 1929 byla opravena zádušní studna v místě dnešní autobusové zastávky. Roubení bylo shnilé a bylo vyměněno za betonové skruže. Studna byla vyčištěna a dána nová železná pumpa s kolem. Práci provedl studnař pan Vomáčka ze Širokého Dolu. V roce 1934 musela být železná pumpa pro nevyhovující stav a velmi časté poruchy vyměněna za novou a to dřevěnou (viz foto kolem roku 1955 – na snímku se Ladislav Dvořák snaží napumpovat vodu).

V roce 1942 byla do hostince u Lipavských svolána schůze za účelem jednání o zřízení vodovodu pro obec Desnou a Horní Újezd. Na schůzi starosta obce pan Václav Dvořák, čp. 10 vysvětlil občanům, za jakých podmínek by mohl být vodovod zřízen. Bylo rozhodnuto zadat vyhotovení plánů firmě Karel Krix v Litomyšli. Byla doba válečná a stavba byla opět odložena.

Snaha o zavedení vodovodu pokračovala i po skončení II. světové války. V roce 1946 bylo založeno družstvo s názvem „Fialová voda“. Tak byl nazýván pramen napájející studnu v Cikově. Předsedou tohoto družstva se stal pan František Ropek. Prvními výsledky činnosti družstva bylo vybudování čerpací stanice nad pramenem a vodojemu v polích nad Mladočovem v roce 1949. Na stavbě se podílel i pan Adolf Vejrych z Cikova se svou partou. Po dostavbě čerpačky a instalaci elektrického čerpadla se voda mohla napouštět hadicí u čerpačky. Jednou se tam objevila úhledná tabulka s nápisem: „Děkujeme Ti Adolfe, ta tvoje hadice od hnojnice nám pomohla velice“. (Autorem vzkazu byl pan Josef Drábek). I tak se lidé při těžké práci dokázali bavit. Tak vzpomíná pan Václav Severa. Na pokračování výstavby vodovodu se však muselo čekat dalších 10 let. Až v roce 1958 při výstavbě nového kravína JZD Desná došlo k propojení čerpací stanice v Cikově a kravína ve středisku JZD. Výkop prudkou strání se kopal ručně a byl velmi pracný a obtížný. Uprostřed obce „U kříže“ byl zřízen hydrant se stojanem pro natočení vody a kameninová vana pro máchání prádla. Voda zde začala téct již 20. ledna 1959. Též velmi náročná byla překopávka silnice u zbrojnice a pak i břeh nad silnicí, kde byl výkop hluboký více jak 3 metry. Od zbrojnice byla vykopána odbočka pro školu a novostavbu prodejny Jednota. V roce 1959 skončil staletý dovoz vody v době dlouhotrvajícího sucha a též odpadlo nošení vody v konvích, které bylo v zimní době po uklouzaných úvozech velmi obtížné. Následně položeno litinové potrubí k vodojemům, kde montáž provedli pracovníci STS z Litomyšle. V roce 1960 dokončen rozvod po obci s připojením jednotlivých domácností, instalovány hydranty pro případ požáru a vedle vodojemu v poli nad Mladočovem vystavěn druhý vodojem. V té době, kdy ještě praček bylo velmi málo, se pralo prádlo v trokách ručně na valše a máchat se chodilo k řece, s putnou na zádech. Za zmínku stojí první společná pračka a prádelna, na které po roce 1950 nabízelo ministerstvo zemědělství

dotaci. Byla zakoupena a ustavena v čp. 12, kdy tam v té době majitel nebydlel. I zde byl problém nedostatku vody. Po prodeji usedlosti novému majiteli však tato služba skončila. Po zavedení vodovodu již byly pořizovány soukromé pračky a následně i odstředivky. Též místní kovář pan Josef Čefelín vyráběl v malém množství různé jednoduché pračky. Postupem času byla stále dostupnější možnost zakoupení v obchodě. Koncem 20. století se již stávaly běžné v každé domácnosti automatické pračky s digitálním nastavitelným programem dle náročnosti praní a v současné době i moderní sušičky vypraného prádla.

V dobách našeho mládí se sobotní koupání konalo v plechové vaně donesené do kuchyně, která se zaclonila zavěšeným ubrusem. Dnes moderní koupelny i se sprchou jsou samozřejmostí. Nemohu zapomenout i dnešní moderní splachovací WC přímo v bytě. V dřívějších dobách to byla dřevěná budka na druhém konci dvora,

často v době zimní i s patřičnou vrstvou sněhu. Jak to bylo příjemné, si asi každý dokáže představit.

Vodovod „Fialová voda“ po napojení dalších vesnic byl později propojen s vrtem na Vísce a následně na vydatnější vrt v Čisté, který nám dodává vodu doposud a ve velmi dobré kvalitě. Ale nic netrvá věčně. Položené kovové potrubí po obci začalo zarůstat rží a usazeninami a začalo docházet k poruchám. Po 50-ti letech provozu se začalo s rekonstrukcí vodovodního řádu a nahrazením plastovým potrubím. S obnovou se začalo již kolem roku 2010 na horní části obce a v roce 2017 došlo k výměně potrubí od č. 91 až po šachtu proti Hasičské zbrojnici. Tolik jen v krátkosti o těžkostech se zajišťováním dostatku vody a o tom, co dnes považujeme za samozřejmost. V dobách našeho mládí tomu bylo úplně jinak.

Oldřich Kladiivo

OKRASNÁ ŠKOLKA STRAKOV

JARO 2021

OD POLOVINY BŘEZNA V PRODEJI OVOCNÉ DŘEVINY A RŮŽE

- široký sortiment opadavých i stálezelených keřů a stromů
- azalek, rhododendronů a jiných vřesovištních
- jehličnanů v balech i kontejnerech
- živé ploty stálezelené i opadavé
- skalničky, trvalky, traviny
- balkonovky a jiné
- nabízíme substráty, rašelinu, mulčovací kůru, hnojiva, přípravky na ochranu rostlin

PO-PÁ od 7:00 do 17:00

SO od 8:00 do 11:30

Strakov 22, 570 01, Litomyšl

VLASTNÍ PRODUKCE NEBO OD PŘEDNÍCH ČESKÝCH ZAHRADNÍKŮ

tel.: 461 639 001

ars-skolkastrakov@centrum.cz

www.ars-vavrin.cz

Co (ne)bude?

Za standardní situace bychom se touto dobou už pomalu začínali společně chystat na novou sezonu týmovými tréninky na hale. Letos tomu je ale jinak. Každý z nás se musí připravovat sám, což v rámci zimní přípravy není takový problém. Horší ale bude, až začne jaro, oteplí se a my budeme chtít trénovat společně venku. Uvidíme, jak se bude situace vyvíjet, ale je dost pravděpodobné, že neprofesionální sportovci budou mít s trénováním smůlu. Snažme se však být optimističtí a doufejme v opak.

Ve vzduchu také visí otázka, zda-li se vůbec sezóna 2021 rozběhne. Nikdo neví, jestli se bude pořádát Okresní liga Svitavka. Jestli bude možné účastnit se postupových soutěží. A to nás velice mrzí. Už minulý rok nám bylo líto,

že nemůžeme bojovat o titul přeborníků okresu či kraje. Měli jsme však radost, že se konala naše OLSY. Sice s menším počtem závodů, ale i tak jsme si to moc užili.

Další nepříjemností byl fakt, že jsme letos nemohli uspořádat tradiční dětský karneval a hasičský ples. Každoročně tyto akce patří mezi naše nejoblíbenější, a jsme vždy rádi, když se naše práce a úsilí vyplatí a vidíme úsměvy na tvářích dětí i dospělých. Tak snad se budeme moci příští leden opět sejít a užívat si společné zábavy.

Jak jsem již psala, nezbyvá nic jiného než věřit, že se na jaře všichni společně sejdem na hřišti a že se budeme moci zúčastnit alespoň nějakých soutěží.

Hanka Chaloupková

Karneval a ples

Letošní zima pokračovala v obdobném duchu jako loňské jaro. Proto z důvodu nepříznivé epidemiologické situace a vládních nařízení nebylo možné uspořádat hasičský karneval ani ples. Doufejme, že v příštím roce už

se vše vrátí do normálu a my si budeme moci společně zatančit. Pro zavzpomínání si prohlédneme alespoň pár fotek z předchozích karnevalů a plesů.

Věra Rosypalová

2013

2013

2015

2016

2017

2018

2019

2020